

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA

CÓDIGO	
MATERIA	Dirección Actoral
DISCIPLINA	Dirección Actoral
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección escénica e dramaturxia
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	9
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e dramaturxia
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Daniel González Salgado
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Irene Moreira Fontán</p> <p>Horario titorías:</p> <p>http://www.esadgalicia.com/glg/profesorado.php?id=2&tit=Titorias:</p> <p>Despacho: Dirección e dramaturxia</p> <p>Contacto:</p>
	<p>Nome e apelidos:</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho:</p> <p>Contacto:</p>
DESCRIPCIÓN	Aplicación das técnicas dos sistemas de interpretación na dirección de actores/ actrices na escena. Análise e concepción da situación e do personaxe. Interacción do/da actor/actriz no espazo e no tempo co resto de linguaxes escénicas. Concepción e análise do movemento escénico. Posición, desprazamento, ritmo e coreografía.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se requiren
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐ Portugués ☐

2. COMPETENCIAS

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos. T10
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X2	Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas; desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose ás demais persoas e ás circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE

ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
ED6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer diferentes escolas e sistemas na dirección de intérpretes	X3, X6, ED6
2. Aplicar técnicas dos sistemas de interpretación na dirección actoral.	T9, X2, X4, X5, X6
3. Analizar dun xeito práctico os conceptos de situación e personaxe.	T6, T7, T9, X2, X3
4. Dirixir diversas modalidades de interacción dos intérpretes co resto de linguaxes escénicas.	de linguaxes escénicas. T1, T3, T6, T7, T9, T10, X4, X5
5. Planificar e conducir o traballo de mesa.	T7, T9, T10, X3, X4, X6, ED2, ED3
6. Guiar o proceso de fixación de partituras actorais.	T9, T10, X4, ED2, ED3
7. Harmonizar o traballo do elenco arredor do texto e fala.	T7, T9, T10, X4, ED3

4. CONTIDOS

TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1.A dirección actoral	1.1 Consideracións históricas. 1.2 Tipoloxías. 1.3 Procesos e procedementos habituais.	10
2. A relación elenco-dirección	2.1 Os ensaios. 2.1.1 Necesidades actorais. 2.1.2 Obrigas da dirección. 2.1 Particularidades da comunicación elenco-dirección	40

3. O personaxe	3.1 Creación de realidades. 3.2 Acción. 3.3 Interacción	10
4. A situación	4.1 Textos e pretextos. 4.2 Espazo, tempo e axentes. 4.3 Unidades de acción.	20
5. O traballo de mesa co elenco.	5.1. A proposta de escenificación.	15
6. A creación da partitura actoral	6.1 Improvisación. 6.2 Selección. 6.3 Composición. 6.3.1 Corpo, espazo e tempo. 6.3.2 Dinamismo e interacción.	55
TOTAL SESIÓNS		150

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	8		8
Exposición maxistral	16		16
Exposición práctico-teórica	40		40
Práctica individual	80	20	100
Práctica colectiva	20	12	32
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias	6	12	18
Outros			
Titorías individuais	12	8	20
Titorías de grupo	12	12	24
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras			
Actividades de avaliación. Revisión	12		12
TOTAL	206	64	270
PORCENTAXE	76,3 %	23,7 %	

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSIANZA E APRENDIZAXE	
Actividades	Descrición
Práctica de Dirección Actoral dunha peza curta ou escena textual.	Aprendizaxe do proceso completo da Dirección Actoral, dende a escolla do texto ata a práctica final con presentación pública do traballo.
Elaboración e entrega do Libro de Dirección da práctica.	Ser capaces de rexistrar o que sucede no proceso práctico, aprender a ferramenta do cardeno de dirección como autorreflexión e autoanálise do proceso creativo.
Recensión en vídeo dun libro ou artigo proposto pola docente	Unha vez feita a lectura e análise do material proposto enfrontarse a ver como comunicamos as nosas ideas.
Prácticas de dirección actoral centradas no traballo de mesa e a fala escénica	Práctica de recursos metodolóxicos centrados na organización do traballo de mesa e na harmonización da fala escénica en lingua galega dun elenco.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA	
Seguimento	Farase un seguimento personalizado integrado no traballo conxunto do grupo, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do xeito máis adecuado. <i>Titoría presencial</i> : O alumnado ten un período de atención personalizada en horario non lectivo.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inqedanzas que xurdan en cada caso. <i>Titoría electrónica</i> : O alumnado pode manter contacto permanente co profesor a través do correo electrónico.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
O alumno deberá establecer unha comunicación previa co docente, mínimo seis semanas antes da data do exame, para aclarar e concretar a estrutura e as particularidades do seu exame.		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Práctica de dirección actoral dunha escena textual	Todas	50 %
Entrega do Libro de Dirección da Práctica	Todas	40 %
Recensión	Todas	10 %
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Práctica de dirección actoral dunha escena textual	Todas	60 %
Entrega do Libro de Dirección da Práctica	Todas	40 %
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación

Práctica de dirección actoral dunha escena textual	Todas	60 %
Entrega do Libro de Dirección da Práctica	Todas	40 %

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

REFERENCIAS BÁSICAS

Bogart, Anne (2008). *La preparación del director*. Barcelona: Alba Editorial.
 Hauser, Frank (2017). *Notas de dirección*. Barcelona: Alba Editorial
 Hodge, Alison (Ed.) (2003). *Teoría e práctica da interpretación*. Vigo: Ed. Galaxia.
 Hormigón, Juan Antonio (Ed) (2008). *Del personaje literario-dramático al personaje escénico*. Madrid: ADE. Melendres, Jaume (2000). *La dirección de los actores. Diccionario mínimo*. Madrid: Publicaciones de la ADE. Regueira, X. L. (coord.) (1998). *Os sons da lingua*. Vigo: Xerais.
 Salgado, Dani (2006). *A dirección de actores*. Vigo: Galaxia.
 Santana, Salvador (1990). *Interpretación actoral según Brecht*. Sevilla: Cuadernos de la Universidad
 Weston, Judith (2004). *La dirección de actores*. Oroso, A Coruña: Fluir Ediciones.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

AAVV (2005). *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. Vigo: RAG-ILG. AGAL (2017).
 Boal, Augusto (2002) *Juegos para actores y no actores*. Barcelona: Alba Editorial.
 Bourdieu, P. (2008). *¿Qué significa hablar? Economía de los intercambios lingüísticos*. Madrid: AKAL.
 Brook, Peter (1994). *La puerta abierta*. Barcelona: Alba Editorial.
 Chejov, Michael (1999). *Sobre la técnica de actuación*. Barcelona: Alba Editorial.
 Jameson, Fredric (2013). *Brecht y el método*. Buenos Aires: Bordes Manantial.
 Knébel, M. O. (1998). *La palabra en la creación actoral*. Madrid: Fundamentos.
 Knébel, M. O. (1999). *El último Stanislavski*. Madrid: Fundamentos.
 Pavis, Patrice (2008). *Diccionario del teatro*. Buenos Aires: Editorial Paidós.
 Regueira, X. L. (2010). *Diccionario de pronuncia da lingua galega*. A Coruña: Real Academia Galega.
 Stanislavski, Constantin (1963). *Manual del actor*. México D.F. Diana Editorial.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

A falta de asistencia a clase de máis do 10% do horario lectivo desta materia suporá a perda da avaliación continua. Todo atraso na hora de entrada na aula será contabilizado tamén como falta de asistencia. Xa que **a lingua na que se desenvolverán maioritariamente todas as actividades da materia será a lingua galega**, o alumnado con dificultades na mesma deberá recorrer ás titorías para que o docente lle indique as pautas a seguir de cara ao axeitado aproveitamento do curso. Cada alumna/o deberá conseguir pola súa conta a **colaboración de intérpretes** para realizar durante o curso (e nos exames, no caso de se teren que facer) as prácticas desta materia. Para a **asistencia a titorías débese falar previamente co profesorado, co fin de pactar o día e a hora do encontro**. Tamén se pode concertar a titoría enviando unha petición por correo electrónico. Será respondida tamén por correo electrónico, indicándose o día e a hora da titoría. Para a superación da materia, o alumnado deberá ter **aprobadas todas e cada unha das ferramentas de avaliación** arriba indicadas. O alumnado que se presente aos **exames das convocatorias ordinaria ou extraordinaria** deberá **contactar previamente co profesorado** que imparte a materia, co fin de poder organizar a sesión debidamente.